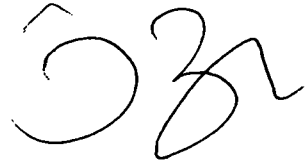

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

AKP Hükümetinin Suriye ve Irak politikalarındaki sorunların belirlenmesi, çözümleri için yol haritasının tespiti ve uygulamaya konması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

İdris BALUKEN

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

AKP hükümetinin komşularla sıfır sorun politikasından 'değerli yalnızlık' sürecine geçişinde yürürlükte olan dış politikası iflaslarla dolu bir yakın geçmişe tekabül etmektedir. Özellikle Suriye iç savaşının başlamasından sonra bocalamaya başlayan AKP dış politikası son dönemlerde üst üste iflaslar yaşamaktadır. Bu iflasların temel sebebi, başta Kürt halkı olmak üzere bölge halklarının demokratik temelde oluşturduğu birliktelikler yerine çeşitli gayri meşru yapılarla kurulan ittifaklardır.

Kürtler, Sykes-Picot Antlaşması ile birlikte coğrafik olarak ayrı düşmüş ve toplumsal olarak bölünmüştür. Bu bölünmenin yarattığı insani dram tarihin kara sayfalarına yazılmakla birlikte 100 yıllık siyasal durum ve mücadele tarihinin de miladı olmuştur. Bu kapsamda, Kürtler 100 yıl önce devreye konan emperyalist müdahaleye karşı mücadelesini sürdürmüştür. Bu uzun erimli mücadele tarihinin nezdinde Sykes-Picot anlaşmasını tarihe gömecek siyasal gelişmeler yaşanmaya başlanmıştır. Kürtlerin yaşadığı coğrafyanın Rojava olarak adlandırılan kısmında Kürtler, Suriye rejimi tarafından yıllarca zulüm altında tutulmuştur. Rojava halkı yıllarca siyasi statü sahibi olmak bir yana vatandaşlık haklarına bile sahip olamamıştır. Suriye Rejimi tarafından sürekli zulüm altında tutulmaya çalışılan Rojava halkları ise kendi

örgütlenmelerini sağlamak üzere çalışmalar içerisindeydiler. Suriye iç savaşının başlaması ile birlikte Kürt, Türkmen, Arap, Suryani, Ermeni halklarından oluşan Rojava bölgesi kendi yaşam alanını savunmak üzere çalışmaya başlamış ve devam eden süreçte kendi öz yönetimlerini yürürlüğe koyan Kanton sistemine geçmiştir.

Suriye'deki bu gelişmeler sınır komşusu olan Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir. Kutupların netleştiği, siyasal anlayışların belirginleştiği Suriye coğrafyasında AKP'nin politikaları halkları esas almak yerine, çeşitli gayri meşru, devşirme örgütleri esas almak olmuştur. Bu bağlamda esas alınan yapılar, Türkiye'nin Ortadoğu'da kurucu politika üretmesini ve söz sahibi olmasını engellemiştir. Hâlbuki hem içeride hem de Suriye ve tüm Ortadoğu'da Kürtlerle kurulacak stratejik ilişki Türkiye'nin Ortadoğu'daki konumunu oldukça farklı bir noktaya taşıyacaktı.

Aynı şekilde, Suriye'de her açan gün iflası yaşayan AKP dış politikası, Irak'ta da aynı hezimetleri yaşamaktadır. Musul operasyonuna gireceğim edasıyla politika yapan AKP hükümeti Başika'daki varlığının gayri meşruluğu tartışmasıyla karşı karşıya kalmıştır. Irak'ta da Kürtlerle işbirliği yapmak yerine çeşitli mezhebi eksen politikaları üreten AKP hükümeti, hem güncelde siyasaeten kaybetmekte hem de Ortadoğu'daki mezhep dinamitinin fitilini ateşleyerek bin yıllarca sürecektir çatışmalara zemin hazırlamaktadır.

Musul'da IŞİD saldırıları gerçekleştiğinde mezhep sorunlarını dile getirmeyen, başkonsolosunun IŞİD'e rehin düşmesini seyreden ve sonrasında kurtarılmasını diplomatik başarı sayan bir vizyonsuzluk gittikçe bir hükümet partisinin yaptıkları ve bedelleri diyalektiğini aşmakta, tüm ülkeye büyük bedeller ödetecek bir merhaleye bürünmektedir.

Netice itibarıyla bugün Suriye'de rejimle ilişkisi olmayan, başta Kürtler olmak üzere bölge halkları ile düşman ilişki gerçekleştiren, Rakka operasyonundan uzak tutulan; Irak'ta ise Musul operasyonuna alınmayan, askeri varlığı gayri meşru görülen; Ortadoğu genelinde ise mezhep politikaları sebebiyle mahkum edilen bir hükümet pratiği ile karşı karşıya bulunan AKP hükümeti, bu yanlışlardan yeni bir felaket çıkmaksızın vazgeçmek zorundadır.

Tüm bunlardan hareketle; AKP Hükümetinin Suriye ve Irak politikalarındaki sorunların belirlenmesi, çözümleri için yol haritasının tespiti ve uygulamaya konması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.